

Det är bråttom att bekämpa brott

Tack Peter Dalling som den 990610 kritiserar samhällets ignorans av vardagsbrottsligheten.

Visst har vi statsmedborgare för lång tid sedan upprättat ett kontrakt med en "samhällsgarant" d v s polis, åklagare, domstol och kriminalvård för att skapa trygghet för alla och hålla ordning och reda. Avtalsmotparter är varje enskild individ, d v s vi som åtnjuter eller önskar ta del av samhällets utbud av utbildning, sjukvård, service och omsorg. Har vi dessutom fått rösträtt, körkort etc, borde vi följdenligt underkasta oss de regler som vi gemensamt har antagit som lagar i vår riksdag.

När det uppenbarligen är så att alltfler struntar i att uppfylla sin del av avtalet och kränker och skadar andra, är det svårt att förstå samhällsgarantens låtgåttid.

Helt visst får många barn en dålig start i livet med stökig uppväxtmiljö, olämpligt umgänge, bristande mentala, materiella och fysiska förutsättningar mm. Därför har vi ett stort ansvar att fördela samhällets resurser så att de med sämst förutsättningar i livet skall få bättre stöd och hjälp. Men vår "samhällsgarant" har likväl skyldighet att vidmakthålla den ordning och reda som de flesta önskar oavsett vem som förorsakar kaos. Vi måste tyd-

ligt tala om "var skåpet skall stå". Beivrar vi alltid varje brott i tid genom lämplig påföljd och sätter tydliga gränser, ökar förutsättningarna för att individens respekt för andra och hans tilltro till samhällsbygget blir en naturlig följd.

För samhällets fortbestånd måste principen om att hellre fria än fälla ses över. Idag har den som misstänks ha åsamkat skada ett alltför stort tolkningsföreträde. I mörka stunder verkar det nästan som om det anses bättre att samhället och de skötsamma går under än att en enda buse riskerar få för högt straff. De skadedrabbade kränks därför gång på gång, omväxlande av brottslingen och samhällsgaranten.

Att "friandepincipen" fått alltför vida ramar medges av allt fler, bland andra juridikprofessorn Ulla Jacobsson. Den klassiske filosof, som uttalade att han skulle kunna gå i döden för envars rätt att förfäktat vilken olämplig åskådning som helst - den tänkaren tänkte nog inte på vilka följder en total frihet kan få i det långa loppet. Lämna samhällsgaranten fribrev för vissa skadliga gärningar utan konsekvenser för gärningsmannen, blir det till slut samhället som sjunkande får ta de ödesdigra konsekvenserna.

BERTIL BURSTRÖM